

forstaa, at nogen ved en Tvangsaflysning kan finde det rigtigt at gøre Forskel paa Tiendeejerne. Jeg kan saa meget mindre forstaa dette, som jeg tror tilstrækkeligt at have godtgjort ved mine Udtalelser i Betænkningen og ved 2den Behandling, at Undtagelsesbestemmelserne i mange Tilfælde ville føre til, at Ejerne af indkøbte Tiender ligefrem komme til at lide direkte Tab og økonomisk Skade. At man kan finde det stemmende med Ret og Billighed, det er i alt Fald mig uforstaaeligt. Den højtærede Landbrugsminister har jo ogsaa udtrykkelig erkendt, at Undtagelsesbestemmelsen, som den foreligger, vil føre til noget mindre rigtigt over for adskillige Tiendeejere. Men hvorfor saa dog ikke gaa til det rette, naar man ikke derved kommer til at begaa noget mindre rigtigt mod andre end Statskassen. Har man Valget mellem at gøre noget urigtigt over for nogle af Statens Borgere eller at gøre noget maaske mindre rigtigt over for Statskassen, er det mig uforstaaeligt, at ikke alle vælge det sidste. Jeg tror ogsaa at have paavist, at Lovforslaget i Virkeligheden hviler paa den Erkendelse, at der er gjort Uret mod Ejere af indkøbte Tiender ved Undtagelsesbestemmelsen, idet det bestemmes, at der skal ydes Tilskud til Afvikling af de paa indkøbte Tiender hvilende Hæftelser. Det er jo klart nok, at Hæftelser fra indkøbte Tiender ere Statskassen lige saa uvedkommende som Hæftelser paa andre Tiender eller anden Ejendom. Og naar man derfor ved Lovforslaget gaar til at bestemme, at der skal ydes Tilskud til Afvikling af Hæftelser paa indkøbte Tiender, saa er det for mig et klart, ja utvetydigt Vidnesbyrd om, at selve Lovforslaget erkender, at Undtagelsesbestemmelsen ikke er stemmende med Ret og Billighed over for Ejere af indkøbte Tiender, thi var den det, var der ikke Spor af Grund til at give Tilskud til Hæftelsernes Afvikling. Jeg tror ogsaa at have paavist, at den Maade, hvorpaa man søger ved Tilskud til Afvikling af Hæftelser paa indkøbte Tiender at bøde paa denne Undtagelsesbestemmelse, fører til, at der bliver gjort meget stor Forskel paa Behandlingen af de forskellige Ejere af indkøbte Tiender. Nogle af dem faa stort Tilskud, andre faa lidet eller intet, og nogle faa, som jeg før nævnte, et ligefrem økonomisk Tab. Men at fordele Statstilskuddet efter saadanne Regler, forekommer dog mig at være ret urimeligt, og det saa meget mere, som Reglen

for Tilskuddet til Afvikling af Byrderne paa indkøbte Tiender jo vil blive denne, at jo større faste Byrder der hviler paa en Tiende, jo mindre Værdi Tienden har, jo mindre Købesum Ejeren har givet for den, desto større Tilskud faar han. At nogen kan finde det rigtigt, er mig uforstaaeligt. Det Forhold bør ændres, og det er ogsaa min Tro, at det vil blive ændret, inden Lovforslaget bliver endelig Lov.

Jeg skal saa endnu kun gøre en Bemærkning i Anledning af en Udtalelse, der kom fra den højtærede Landbrugsminister ved 2den Behandling. Den højtærede Minister udtalte den Gang, at naar man i Skattekommissionens Forslag havde behandlet alle Tiender og alle Tiendeejere og ydere ens, saa maatte man ikke overse, at Skattekommissionens Forslag ikke hvilede paa absolut Tvang; efter Skattekommissionens Forslag kunde ingen Tiender afløses, uden at i hvert Fald den ene af Parterne, enten Tiendeejeren eller Tiendeyderen, forlangte det. Men det forekommer mig rigtignok, at der netop under denne Forudsætning snarere kunde siges noget for at have en saadan Undtagelsesbestemmelse som den, der nu findes i den ærede Ministers Forslag. Thi naar Tienden ikke kan komme bort i noget Tilfælde, hvor ikke en af Parterne vil, saa er Forholdet jo dette, at hvor Tiendeyder og Tiendeejer falde sammen, der staar man frit over for Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiendeaflysningen skal fremmes eller ikke, saa man kan aldeles ikke sige, at der er mere Grund til at have denne Undtagelsesbestemmelse i det nu foreliggende Lovforslag, fordi det er en absolut Tvangslov, end i Skattekommissionens Forslag. Tværtimod, netop fordi det er en absolut Tvangslov, netop fordi det i Loven siges, at alle Tiender skulle afløses, skulle afskaffes, netop derfor forekommer det mig, at det er aldeles urigtigt, at der er gjort Forskel. Skulde det nu vise sig, at Lovgivningsmagten af finansielle Grunde anser det for at være nødvendigt, at man ikke gaar til et højere Tilskud til Tiendeaflysningen end det, der er beregnet efter det foreliggende Forslag, saa vil jeg henstille, om det saa ikke vil være rigtigere da at nedsætte den Erstatning noget, særlig for Kongetiendens Vedkommende, som andre Tiendeejere skulle have, thi Erstatningen for Kongetienden er utvivlsomt ret rundelig. Det vilde dog være mere tiltalende for mig, om man ad den Vej skaffede det Beløb, som er nødvendigt for at stille alle Tiendeejere lige,